

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Forår 23
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Tine Lottrup / TLO
Hold	23dana22

Oversigt over undervisningsforløb

1	Gener (sprogligt emne)
2	Novelleanalyse (litterært emne)
3	Filmanalyse (medieemne)
4	Sproglig analyse (sprogligt emne)
5	Samtaleanalyse (sprogligt emne)
6	Nyhedsjournalistik og fake news (medieemne)
7	Retorik: Om at overbevise andre (sprogligt emne)
8	Argumentation: Om at have de bedste argumenter (medie emne)
9	Dokumentarfilm (medie emne)
10	Romantikken 1

11	<u>Romantikken 2:</u>
12	<u>Realismen fra 1870 – 1920</u> (litterært emne)
13	<u>Modernisme og efterkrigstid 1945 -1990</u> (litterært emne)
14	<u>Den eksistentielle fortælling efter 1990</u> (litterært emne)
15	<u>Digte</u> (litterært emne)
16	<u>Eksamen</u>

Titel 1	Generer
Indhold	Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof Materiale om genrer i dansk v. TLO
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Introduktion til genrebegrebet i dansk med fokus på fiktion og fakta. Hvorfor er det så vigtigt at kende genren før man begynder at læse?
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 2	Novelleanalyse
Indhold	Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof Johs. V. Jensen: En legende af Kongens fald 1900 Helle Helle: Hedebløge 2000 Minimalisme og Helle Helle - https://www.youtube.com/watch?v=PzosnKjMUo Svend Åge Madsen: Ude af sit gode skind 1979 Begreb om dansk – bearbejdet, sider om litterær analyse VÆRK 1: Thomas Korsgaard: Tyverier, 2019 (Novellerne: I bor da meget pænt, Diskretionslinjen, Lasagne, Det er derfor vi er her, Elsker og elsker)

Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Hvorfor læse og analysere tekster. Danskfaglige begreber: Analyse og fortolkning, referat, komposition, personkarakteristik, fortæller, tid og sted, problem og budskab. Temaet: Moderne parforhold. Skriftlighed: Introduktion til den analyserende artikel
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 3	Filmanalyse
Indhold	Filmiske virkemidler i Medier (2005) af Madsen og Svendsen http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/aktantmodellen https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/berettermodellen Kortfilm: Valgaften, instr. Anders Thomas Jensen, 1998 Ernst og lyset, instr. Af Anders Thomas Jensen, 1996
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Analyse og fortolkning af filmen som fortælling med brug af begreber for filmiske virkemidler Aktantmodel Berettermodel
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 4	Sproglig analyse
Indhold	Tekstens stemme og stilens nulpunkt (af Faglige forbindelser i dansk) Jan Sonnergaard: Tyveri (uddrag) Solvej Balle: Ifølge loven (uddrag) At lave en sproglig karakteristik (af Faglige forbindelser i dansk) Peter Adolphsen: Madeleine eller Lille trist roman H.C. Andersen: Den lille Pige med Svovlstikkerne
Omfang	1 uge

Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression SPROGLIG ANALYSE: Tekstens stemme og tone, hvordan formidler fortælleren sin historie? Sprog og stilistiske virkemidler: Hvilket sprog benyttes, sproget set i forhold til stilens nulpunkt (neutralt sprog), stilistiske virkemidler: Sammenligninger, metaforer, symboler. Sproglig analyse af skønlitterære tekster.
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 5	Samtaleanalyse
Indhold	Samtale og regler for sproglig opførsel Fra Begreb om dansk Adam og Eva (svensk) – filmklip - https://www.youtube.com/watch?v=Nq4t3poImuQ Krysters kartel – filmklip - https://www.youtube.com/watch?v=d6D51108gtQ Politiafhøringer - uddrag af afhøring på Politistation i København Astrid Saalbach: Af Det velsignede barn 1996 Om Astrid Saalbach og 90'ernes teater Jeppe på Bjerget - et drama af Holberg, 1723 – 3.akt 3.scene
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Sproghandlinger: informerende, handlingsregulerende og følelsesudtrykkende Høflighed og samarbejde (magtforhold i en samtale) Face (at holde eller tabe ansigt)
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 6	Nyhedsjournalistik og fake news
Indhold	<p><i>Nyhedsjournalistik:</i> Tekster om nyhedskriterier, nyhedsbehov, nyhedstrekanten, vinkling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikel: Ekssvigermor snagede i sygejournal, 29.12.2019. <p><i>Reportagen som journalistisk genre:</i> Dansk i gymnasiet: Den klassiske reportage: https://www.gymdansk.dk/den-klassiske-reportage.html</p> <p>Artikel: Toget, der river to hjerter fra hinanden af Bo Søndergaard, foto af Mads Nissen, Politiken 7. marts 2022.</p> <p><i>Fortællende journalistik:</i> At skrive feature af Mikkel Hvid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikel: Hævnens pris: "Vi har været ude hos Knud. Vi kom op at slås". Politiken: 11. 04. 2004. <p><i>Supplerende stof: Fake news:</i> Erkan Özden: Af Falske Nyheder 2017 (Fem gode kritiske spørgsmål).</p>
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Analyse af nyheder i de traditionelle nyheder: traditionelle nyhedskriterier: væsentlighed, aktualitet, sensation. Nyhedsbehov. Vinkling. Nyhedstrekant. - Analyse af reportagegenren som nyhedsformidling. - Analyse af feature/fortællende journalistik mellem fakta og fiktion. (Spændingsopbygning, omformning af kilder til personer, research, scenisk fremstilling) <p>Identifikation af falske nyheder på de sociale medier.</p>
Væsentligste arbejdsformer	E-læring

Titel 7	Retorik: Om at overbevise andre
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> - Det retoriske pentagram med forklaring med henblik på at skrive og holde en tale - Youtube video om appelformerne: Logos, etos og patos: https://www.youtube.com/watch?v=COck4ygr7qY - Skema med appelformerne og forklaring på hvordan de bruges v. Tine Lottrup - Læserbrev: Find dig i hvad som helst af C. Larsen, Viborg.
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	<p>Laswells kommunikationsmodel Tekst og kontekst Retorik: appelformerne logos, etos og patos. Argumentation, herunder påstand og belæg Skriftlighed: Introduktion til den argumenterende artikel</p>
Væsentligste arbejdsformer	Elæring, øvelser, quiz, holde en tale

Titel 8	Argumentation
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> - Tekst om hvad argumentation er af TLO - Du må sige hvad du vil af Emil Steiner, Kolding (læserbrev) - Klimakrise eller klimatosser? Af Søren Berg Jakobsen, Jyllands-Posten 23/12 2019. - Andre måder at argumentere på v. TLO <p>Kort introduktion til talegenrer og krisetalen som lejlighedstale: Om talen – informativ, lejlighedstale og politisk tale: https://mundtlighedidansk.systeme.dk/?id=146</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mette Frederiksens tale 24.2. 2022 (efter Ruslands invasion af Ukraine) ved demonstration arrangeret af de danske ungdomspartier
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Hvad er argumentation (påstand, belæg, postulat, appelformer, forbindere, ordvalgsargumenter).

	Talens undergenrer: Den politiske tale og lejlighedstalen (herunder krisetalen).
Væsentligste arbejdsformer	Elæring, øvelser, quiz

Titel 9	Dokumentar-film
Indhold	<p>Autenticitets-markører og etik i Dox af Dorte Granild og Mette Wolfhagen 2016</p> <p>Tine Lottrup: 3 typer af dokumentarfilm 2018 (den observerende, den autoritative og den deltagende dokumentar).</p> <p>Filmeksempler:</p> <p>Pigerne på Halmtorvet, Lars Engels, 1992</p> <p>Den hemmelige krig, Christoffer Guldbrandsen 2006</p> <p>Operation X, tilrettelagt af Morten Spiegelhauer, 2002</p> <p>MEDIEVÆRK 3: 1. afsnit af Scandinavian Star, instr. Mikala Krogh, 2020</p> <p>Graden af iscenesættelse - fra Tv Tv Tv (DR TV 2011)</p>
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Analyse af dokumentarfilm, filmiske virkemidler, typer af dokumentarfilm, brugen af autenticitetsmarkører, graden af iscenesættelse
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 10	Romantikken 1
Indhold	<p>- Introduktion til Romantikken ved TLO</p> <p>- H.C.Andersen: Klods-Hans</p> <p>- H.C.Andersen: Klokken</p> <p>Artikel om folke- og kunsteventyr: https://da.wikipedia.org/wiki/Eventyr</p> <p>Videointroduktion til romantikken: https://litthist.systeme.dk/index.php?id=124</p> <p>Link til hjemmesiden Romantik og romantisme: https://sites.google.com/site/romantikogromantisme/universalromantik</p>

	Faktalink om romantikken: https://faktalink.dk/titelliste/roma
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Romantikken som tidsperiode: Fantasi, følelse, natur. Folkeeventyr og kunsteventyr. Romantiske retninger: Universalromantikken, Nationalromantik, Biedermeier, Romantisme.
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 11	Romantikken 2
Omfang	1 uge
Indhold	Klip fra Faktalink: Hvad er nationalromantik Oehlenschläger: Fædrelandssangen (Der er et yndigt land) Definition af biedermeier Grundtvig: Bryllups-psalme Tekst om Grundtvigs betydning for dansk romantik St. St. Blicher: Sig nærmer tiden Romantismen af Jørgen Aabenhus, 18.11. 2019
Særlige fokuspunkter	Nationalromantik, biedermeier, romantismen
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 12	Realismen 1870-1920
Indhold	<p>Det moderne gennembrud – kort introduktion ved TLO</p> <p>Wikipedia: Det moderne gennembrud i dansk litteratur (1870-1920)</p> <p>Video om det moderne gennembrud: https://www.youtube.com/channel/UC3PkYOG6RZRJKkY69vtTLGQ</p> <p>Video om impressionismen: https://www.youtube.com/watch?v=cFn4tQ7R2zo</p> <p>Tekst om Henrik Pontoppidan</p> <p>Henrik Pontoppidan: En stor dag</p> <p>Et andet København – dokumentarfilm (Filmcentralen)</p> <p>Grundloven, folket og magten, DR1, 2017</p> <p>Gitte Raarup: Nexøs liv og forfatterskab (Clio), opdateret 5.10. 2016</p> <p>Video om Nexø: https://www.youtube.com/watch?v=JRDUUj2L-G0 Nexø:</p> <p>Martin Andersen Nexø: Lønningsdag</p> <p>Om Amalie Skram (Clio)</p> <p>Amalie Skram: Af Forraadt (norsk)</p> <p>Værk: Herman Bang: Ved vejen</p>
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Den historiske baggrund for Det moderne gennembrud – industrialisering og urbanisering. Georg Brandes om at sætte problemer under debat – de 3 K'er: Køn, Klasse og Kirke. Den nye skrivemåde: realisme og impressionisme. Kvindeliv omkring århundredeskiftet.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 13	Modernisme og efterkrigstid 1945-1990
Indhold	<p>2 billeder: Realisme-modernisme: At the Doorway af Jules Muenier, 1932 og Mars og Venus af Edward Weie 1923</p> <p>Heretica-modernisterne (Litteraturen på langs - og på tværs, i -bog, Systime)</p> <p>Karen Blixen: Ringen 1958</p> <p>Martin A. Hansen: Soldaten og pigen 1947</p> <p>Peter Seeberg: Patienten, 1962</p> <p>Video om eksistentialisme: https://www.paakant.dk/eksistentialisme</p> <p>Wikipedia om eksistentialismen: https://da.wikipedia.org/wiki/Eksistentialism</p>
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Modernisme efter 2. verdenskrig, Eksistentialisme
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 14	Den eksistentielle fortælling efter 1990
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> - Introduktion til postmodernisme ved TLO - Den eksistentielle fortælling og læseren og Eksistentialistisk læsning i praksis, fra <i>Eksistentialisme i dansk, Systime, 2017</i> - Faktaboks: Nogle grundtemaer man ofte kan finde i eksistentialistisk litteratur - Manual til tekstforståelse (analysemodel) - Video om minimalisme i dansk litteratur: https://www.youtube.com/watch?v=P-zosnKjMUo&feature=emb_logo - Adda Djørup: Vesterhavet, 2015 - Naja Marie Aidt: Bulbjerg, 2006 - Helle Helle: Køreplaner, 1996
Omfang	1 uge

Særlige fokuspunkter	Eksistentialisme og den postmoderne fortælling: valg, eksistens, den eksistentielle fortælling om det enkelte menneskes angst og fremmedgørelsen samt valg. Minimalisme.
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 15	Digte
Indhold	<p>Noget om lyrik ved TLO Folkeviser: Ebbe Skammelsen – tekst og sat i musik ved Musica Ficta ”Hvad er en folkeviser”.</p> <p>Tom Kristensen: Det blomstrende slagsmål Michael Strunge: Nat i electric -city, 1979</p> <p>Definition af ekspresionisme og modernisme fra <i>Brug litteraturhistorien af Mimi Sørensen og Mads Rangvid, System 2014</i></p> <p>Værk: Lone Hørslev: Alt er data, 2018– tekst og sat i musik ved Uhørt (Jesper Mechlenburg og Lone Hørslev)</p>
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	- Lyrikanalyse, folkeviser, ekspresionisme, modernisme
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Titel 16	Eksamen
Indhold	Eksamensopgaver fra “Ved det grønne bord”: 1) Sprog og medier: Første 4 minutter af filmen De sårede og uddrag af Jan Grarup: Hvor Jernkorsene bor. 2) Det moderne gennembrud (Litterært spørgsmål) Amalie Skram: Karens Jul, 1885 (Norsk)
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Hvordan foregår mundtlig eksamen i dansk? Had skal man kunne? Repetition.
Væsentligste arbejdsformer	Elæring

Værker:

- 1) Thomas Korsgaard; Tyverier, 2019
- 2) Selvvalgt udenlandsk oversat roman
- 3) Hjemmeside med netavis
- 4) Scandinavian Star, instr. Af Mikala Krog, DR, 2020 (medieværk)
- 5) Herman Bang: Ved vejen,
- 6) Lone Hørslev: Dagene er data, 2019